

První Tesalonickým

1,1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος
τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων
ἐν θεῷ πατρὶ καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ,
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη.

2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε
περὶ πάντων ὑμῶν μνησθῆναι ποιοῦμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν,
ἀδιαλείπτως 3 μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως
καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης
καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν,
4 εἰδότες, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ [τοῦ] θεοῦ,
τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν,
5 ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον
ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ
καὶ [ἐν] πληροφῳρίᾳ πολλῇ,
καθὼς οἴδατε οἱ ἐκ γενεῆς ἡμεῖς [ἐν] ὑμῖν δι' ὑμᾶς.
6 Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου,
δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ
μετὰ χαρᾶς πνεύματος ἁγίου,
7 ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν
ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ.
8 ἅψ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχρηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου
οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ [ἐν τῇ] Ἀχαΐᾳ,
ἀλλ' ἐν παντὶ τόπῳ
ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελέλυθεν,
ὥστε μὴ χρεῖαν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι.
9 αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν
ὅποιαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς,
καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων
δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ
10 καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν,
ὃν ἡγείρειν ἐκ [τῶν] νεκρῶν,
Ἰησοῦν
τὸν ρυόμενον ἡμᾶς ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

2,1 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί,
τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς
ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν,
2 ἀλλὰ προσπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες,
καθὼς οἴδατε,
ἐν Φιλίπποις
ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν
λαλήσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ
ἐν πολλῷ ἁγῶνι.
3 ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης
οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας
οὐδὲ ἐν δόλῳ,
4 ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ
πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον,
οὕτως λαλοῦμεν,
οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες
ἀλλὰ θεῷ
τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.
5 Οὕτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν,
καθὼς οἴδατε,
οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας,
θεὸς μάρτυς,
6 οὕτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν
οὔτε ἅψ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων,
7 δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι.
ἀλλὰ ἐγενήθημεν νήπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν,
ὡς ἐάν τροφὸς θάλπη τὰ ἐαυτῆς τέκνα,
8 οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν
εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ
ἀλλὰ καὶ τὰς ἐαυτῶν ψυχάς,
διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐγενήθητε.
9 Μνημονεύετε γὰρ, ἀδελφοί,

I. Preskript

II. Dikuvzdání

konverze

III. Tělo listu

A. Připomínka počátků

misijní působení ne vtíravými metodami

blízký vztah

τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον·
 νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι
 πρὸς τὸ μὴ ἐπιβάρησαι τινα ὑμῶν
 ἐκηρεύσαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ.
 10 ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεός,
 ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως
 ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν,
 11 καθάπερ οἶδατε,
 ὡς ἓνα ἕκαστον ὑμῶν
 ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ
 12 παρακαλοῦντες ὑμᾶς
 καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρόμενοι
 εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ
 τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς
 εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.
 13 Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως,
 ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ
 ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων
 ἀλλὰ καθὼς ἐστὶν ἀληθῶς λόγον θεοῦ,
 ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν.
 14 ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί,
 τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ
 τῶν οὓσων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
 ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν
 καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,
 15 τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς προφῆτας
 καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων
 καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων
 καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων,
 16 κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι
 ἵνα σωθῶσιν,
 εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε.
 ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος.

odpor Židů

17 ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί,
 ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας,
 προσώπων οὐ καρδίᾳ,
 περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν
 ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ.
 18 διότι ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς,
 ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δῖς,
 καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς.
 19 τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως
 – ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς –
 ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ;
 20 ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ.

snaha o návštěvu

3,1 Διὸ μηκέτι στέγοντες
 εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι
 2 καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον,
 τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν
 καὶ συνεργὸν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ,
 εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς
 καὶ παρακαλέσαι ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν
 3 τὸ μηδὲνα σαινεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις.
 αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα·
 4 καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν,
 προελεγόμεν ὑμῖν
 ὅτι μέλλομεν θλιβεσθαι,
 καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἶδατε.
 5 διὰ τοῦτο καὶ γὰρ μηκέτι στέγων
 ἔπεμψα εἰς τὸ γινῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν,
 μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων
 καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.
 6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν

poslání Timotea

dobré zprávy o sboru

καὶ εὐαγγελισμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν
καὶ ὅτι ἔχετε μνησίαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε,
ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν
καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς,
7 διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί,
ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν
διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως,
8 ὅτι νῦν ζῶμεν
ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν κυρίῳ.
9 τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι
περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἣ χαίρομεν δι' ὑμᾶς
ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν,
10 νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι
εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον
καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν;
11 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν
καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς
κατευθύνει τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς·
12 ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι
καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας
καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς,
13 εἰς τὸ στηριξάμεν ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ
ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν
ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ, [ἀμήν].

Modlitební přání

obstát při parúzii

4,1 Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί,
ἔρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ,
ἵνα καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν
τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ,
καθὼς καὶ περιπατεῖτε,
ἵνα περισσεύητε μᾶλλον.
2 οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν
διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.
3 Τοῦτο γὰρ ἐστὶν θέλημα τοῦ θεοῦ,
ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν,
ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας,
4 εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκευὸς κτᾶσθαι
ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ,
5 μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας
καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν,
6 τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
διότι ἕκδικος κύριος περὶ πάντων τούτων,
καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα.
7 οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ
ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ.
8 τοιγαροῦν ὁ ἅθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἅθετεῖ
ἀλλὰ τὸν θεόν
τὸν [καὶ] διδόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς.
9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν,
αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε
εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους,
10 καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς
[τούς] ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ.
Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
περισσεύειν μᾶλλον
11 καὶ φιλοτιμείσθαι ἡσυχάζειν
καὶ πράσσειν τὰ ἴδια
καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς [ἰδίαις] χερσὶν ὑμῶν,
καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν,
12 ἵνα περιπατῇτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἕξω
καὶ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε.

B. Parenese

posvěcení

bratrská láska

pokojný a pracovitý život

- 13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί,
περὶ τῶν κοιμωμένων,
ἵνα μὴ λυπησθε
καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα.
- 14 εἰ γὰρ πιστεύομεν
ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη,
οὕτως καὶ ὁ θεὸς
τοὺς κοιμηθέντας
διὰ τοῦ Ἰησοῦ
ἄξει σὺν αὐτῷ.
- 15 Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου,
ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες
οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου
οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας·
- 16 ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος
ἐν κελεύσματι,
ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου
καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ,
καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ
καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον,
- 17 ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες
οἱ περιλειπόμενοι
ἅμα σὺν αὐτοῖς
ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις
εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου
εἰς ἄερα·
καὶ οὕτως πάντοτε σὺν κυρίῳ ἔσόμεθα.
- 18 Ὡστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους
ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.
- 5,1 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί,
οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι,
2 αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε
ὅτι ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται.
3 ὅταν λέγωσιν· εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια,
τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὀλεθρος
ὥσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ,
καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν.
- 4 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί,
οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει,
ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ·
- 5 πάντες γὰρ ὑμεῖς
υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας.
Οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους·
- 6 ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν
ὡς οἱ λοιποὶ
ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν.
- 7 Οἱ γὰρ καθεύδοντες
νυκτὸς καθεύδουσιν
καὶ οἱ μεθυσκόμενοι
νυκτὸς μεθύουσιν·
- 8 ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες
νήφωμεν
ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης
καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας·
- 9 ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν
ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας
διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
- 10 τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν,
ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν
ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν.
- 11 Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους
καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα,
καθὼς καὶ ποιεῖτε.

C. Výklad o posledních věcech
o údělu zemřelých

živí nepředběhnou zemřelé
parúsie

„budeme s Pánem“

o časech a lhůtách

noc a den

- 12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν
καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν κυρίῳ
καὶ νοθετοῦντας ὑμᾶς
- 13 καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ
διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν.
εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς.
- 14 Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
νοθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους,
παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους,
ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν,
μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας.
- 15 ὁρᾶτε μὴ τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῶ,
ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε [καὶ] εἰς ἀλλήλους
καὶ εἰς πάντας.
- 16 Πάντοτε χαίρετε,
17 διαλαίπτως προσεύχεσθε,
18 ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε·
τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.
- 19 τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε,
20 προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε,
21 πάντα δὲ δοκιμάζετε,
τὸ καλὸν κατέχετε,
22 ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.
- 23 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης
ἀγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς,
καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα
καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα
ἀμέμπτως
ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
τηρηθεῖν.
- 24 πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς,
ὃς καὶ ποιήσει.
- 25 Ἀδελφοί,
προσεύχεσθε [καὶ] περὶ ἡμῶν.
- 26 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ.
- 27 Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον
ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς.
- 28 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

D. Krátké pokyny
vztah k představeným

kážeň

zbožnost

Modlitební přání

IV. Postskript
Závěrečné pokyny

Pozdrav